

har gjort det første Fejltrin. Men først og fremmest er Aanden i Ungdomsdomstolen ny, sammenlignet med de gamle Domstole, eller som den store Ungdomsdommer Ben Lindsey siger, den er saa gammel som Evangelierne. I Stedet for en Politinæve i Nakken, er det en stærk og udrakt Vennehaand den fejlende Ungdom møder, efter den Grundsætning, som Ben Lindsey vil have anvendt overfor fejlende Individier af alle Aldre. Man maa altid handle med dem efter kristne Metoder for at hjælpe, aldrig efter hedenske for at hævne. Forseelsen er Samfundets Anledning til at komme det fejlende Individ til Hjælp. Ikke ved at tage det slapt ligegyldigt med Forseelserne, — det er jo lige saa lidt til Hjælp for den enkelte som for Samfundet, men ved øjeblikkelig at se at faa ham eller hende ikke alene borte fra det, som galt er, men ind i det, som godt er.

Det gør Barnedomstolen eller Ungdomsdomstolen, som den vel hellere skulde hedde.

Det store, bærende Princip er Præviden med Tilsyn. Straks en Ung har gjort noget galt, kommer han i Forbindelse med en af Domstolens Tilsynshavende, som ikke nøjes med at holde Øje med ham, men vejleder ham og hjælper ham til rette i en Verden, som er meget vanskelig for den Slags Børn. Og en almindelig Erfaring er det, at der hurtig er Forbedring at spore hos vedkommende. De møder frem til deres ugentlige eller fjorten Dags Monstringer med renvasket Ansigt og Hænder, ordentlig redt, og naar det gaar højt, med blankpudsede Sko. Og sammen med den udvendige Forbedring, kommer da den indvendige med øget Fasthed i gode Sæder og Lyst til det, som ret er.

Chicago-Domstolen nævnes som den første organiserede Barnedomstol, samtidig omtrent med at Dommer Lindsey i Denver, Colorado, havde begyndt med sin Praksis.

I Pennsylvania var det Kvinderne, som kæmpede Barnedomstolen frem, som man kunde vente det i Kvæernes By. Arbejdet tog Fart i Forbindelse med den triste, aktuelle Begivenhed, at en lille otte Aars Pige havde sat Ild paa et Hus i Philadelphia. Den Maade, Aviserne da skrev om hende paa, „et Uhyre af Forbryderskhed“ som de kaldte hende, — vakle en varmhjertet, moderlig Kvinde til Bevidsthed om, hvad det vilde sige, at

Børn falder i Rettens Klør. Det var en forsømt, forældreløs lille Pige, og Mrs. Schoff og hendes Kvindekreds gav sig ikke, før de fik anbragt hende i trygge Forhold; og før de fik lagt Retsvæsenet for Børn om i deres By.

Det er jo ellers saa mange flere Dreng og Piger, som forser sig og kommer for Retten. Men til Gengæld er det gerne temmelig alvorlige Ting med Pigerne, Sædelighedsaffærer, ofte som Offer. Ben Lindseys Domstol har den Myndighed, at den kan dømme Voksne, som har forgrebet sig mod mindreaarige, og kan derved give et stort Værn for dem. Netop fordi de behandler Affærene med Forstaaelse og ikke saadan, at de krænker Barnets eller den unge Piges Blufærdighed, maaske endda mere end selve Forseelsen har gjort det, og dermed kaster hende ud i Verden uden den væsentligste Beskyttelse, som Blufærdighedsfølelsen er.

Barnedomstolen er nær beslægtet med vort Værgeraad, baaret af den samme store Tanke. Men Barnedomstolen lader jo til at have naaet adskillig længere i Realitet, i at faa Tag i Børns Karakter, deres Tillid, deres begejstrede Medvirken i de fælles gode Bestræbelser. Det er, som den arbejder med saa ganske anderledes godt Humør. Saadan som det jo lader til at være en nok saa udpræget angelsaksisk Evne at forstaa at gøre Dyden morsom.

Dommeren er *real* mod os, siger Ben Lindseys Dreng. Saa vil vi være *real* mod ham igen.

Bøger.

Selma Lagerlöf: Zacharias Topelius. (Gyldendal).

Det er altid med Spænding, at dansk Læseverden modtager en ny Bog fra Sveriges store Forfatterinde.

Denne Gang er Selma Lagerlöfs Julegave til hendes talrige Læsere af en anden Støbning end hendes tidligere Produktion: hun har forladt Vermlands sagurige Skove, hun har ikke af sin Fantasi skabt disse forunderlige af Verden upaaagtede Menneskebørn, som, hilst med hendes Kærligheds varmende Sol, lever for vore Øjne i digterisk Skønhed.

Det er et Virkelighedsbillede, hun tegner for os, en Fortælling om Finlands Folkedigter, Zacharias Topelius.

Man kan ogsaa tørt og godt kalde det en Biografi, men Selma Lagerlöf

vil ikke kunne tage Pennen i Haanden, uden at hendes Skildring faar Fortælligens bedste Egenskaber; og saa det virkelige Liv antager i hendes Iklædning digterisk Form.

Under Læsningen af hendes sidste Bog føler man sig hensat til fredfulde Skumringstimer i stille Stuer, hvor man bevidst har taget Afstand fra Tidens hastige Tempo og lytter til den fødte Fortæller. Selma Lagerlöf giver sig god Tid, det forekommer os — til Tider vel god. Zacharias Topelius' Udvikling fra Dreng i et lykkeligt Hjem til Mand er ret almindelig for en ung Lyriker fra den Tid; sammen satte Følelser er ham fremmed, selv op i Aarene bliver han Romantiken tro. Iøvrigt er hans Fædrelandskærlighed det centrale i hans stærkt prægede etiske og religiøse Følelsesliv.

Derfor bliver det interessanteste i Selma Lagerlöfs Bog det Stykke finsk Fædrelandshistorie, som belyses gennem den unge Topelius' Stræben for at fremme sit skønne Lands nationale Selvstændighed, og saa den Glæde, som det altid er at læse om en ædel og smuk Personlighed, der af et ærligt Hjerte strider den Kamp, han føler sig kaldet til.

For Finland vil Zacharias Topelius altid staa som den sidste Repræsentant for den finske litterære Storhedstid og hans Navn være som et Værn i de tunge Tider, der fulgte efter.

Man forstaaer, at det har været Selma Lagerlöf en Glæde at beskæftige sig med denne fint tænkende og frisk malende Digter, og man tilgiver, at hun har dvælet ogsaa ved Perioder af hans Liv, der ikke var mærkelige.

Cally Monrad: Før Dag. (Martins Forlag).

Cally Monrad har Sangens Gave i mere end en Forstand — der er Sang i den lille Digtsamling, den norske Sangerinde har udgivet. Men det er et uroligt Hjerte, der banker bag disse af Stemning fortættede Digte, og der er Angst i Hjertet, Angst for Risikoen ved Livet og ved Døden.

Cally Monrads Digte trænger sig ind paa den, der læser dem, og ofte skræmmer de, men de giver ogsaa Anledning til mange Slags Tanker — det er maaske deres dybeste Værdi.

A. K. S.

*

Jeg beder om Undskyldning for, at i Anmeldelsen af Josepha Martinsens Bog om Walter Scott var Forfatterindens Navn galt stavet.

A. K. S.